

Bayer Zsolt: A civilekhez

2012 május 26. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Igazából persze mindenki civil akar lenni. Mert civilnek lenni nemcsak jó, de a civilség egyfajta morális többletet jelent a mai Magyarországon. És a kétségkívül létező érzés egyszerre jó és rossz. Jó, mert esélyt, informális hatalmat és erkölcsi fölényt biztosít.

Roszs, mert azt jelzi, hogy a pártok és egyéb közéleti szervezetek erkölcsileg erodálódtak. Ezzel – legalábbis egyelőre – együtt kell élnünk.

De mindettől függetlenül a civilség mindenképpen óriási erő. S elsősorban azért, mert a második világháború óta nyugaton uralkodó, s húsz esztendővel ezelőtt a keleti blokkot is legyőző világ- és társadalomfelfogás szerint nincs szükség a klasszikus értelemben vett közéleti szerepekre. Hiába hangoztatja szívesen ennek ellenkezőjét, a nyugati, globális kapitalizmusnak nincs szüksége közéletileg és politikailag aktív polgárokra.

A közéleti és politikai aktivitást éppen ezért pótcselekvésekkel helyettesíti. A politikailag korrekt megnyilvánulási formák mindenekfelettsége, a legextrémebb devianciák felkarolása, támogatása, jogaik középpontba állítása jelenti ma a politikai aktivitást. Aki pedig ezt a status quót felrúgja, nagyon hamar a periférián, rosszabb esetben a megvetettség és elszigeteltség poklában találhatja magát. S a nyilvánosság tereiben nyilvános kivégzések mennek végbe nap nap után, pusztán azért, mert egyes egyének vagy egyes csoportok másképpen képzelik a közéletet, s a felelős polgári magatartást. Így ma még nem illik megkérdőjelezni például a globális világkapitalizmus primátusát. S nemcsak a primátusát, de legfőképpen azt, hogy ebben a rendszerben mi a „létező világok legjobbjában” élünk.

Nem élünk a létező világok legjobbjában. Sőt... A mai élet, a mai létezési formák számos egyértelmű jelét adják annak, hogy „ami van, széthull darabokra”. Mert mindaz, ami van, egyszerre nem fenntartható, s így egészen egyszerre nem lehet élni. S ami ennél még riasztóbb: nem is nagyon érdemes. Felelős polgárként és civilként viszont nem elég mindezek deklarálása, azt is illenék felvázolni, van-e valamiféle kiút mindebből, vagy csak várjuk az elkerülhetetlen összeomlást. Az a legfontosabb kérdés ma, hogy igaza volt-e József Attilának, amikor ezt írta az Eszméletben: „Csak ami nincs, annak van bokra, / csak ami lesz, az a virág”.

Virág lesz-e, ami lesz, felebarátaim?

S mikor lesz az a lesz?

Nos, civilként ilyesmiken érdemes gondolkodni, s nem szabad megfelelni a korszellem elvárásainak semmilyen téren sem.

Van viszont néhány alapvető kérdés, amit mindjárt a legelején tisztázni kell. Az egyik, hogy mi, civilek, akik most széles egységbe tömörülünk, miképpen viszonyuljunk a kormányzó hatalomhoz. Határozott meggyőződése, hogy nekünk e hatalom alapvető céljait szükséges képviselnünk, és segítenünk kell azok megvalósulását. Azon egyszerű oknál fogva, hogy éppen a célok tekintetében nincs különbség közöttünk. Pontosan a Békemenet, az elmúlt húsz esztendő legnagyobb civil megmozdulása mutatta meg e tétel igazságát. A „nem leszünk gyarmat”

akarása, s a bibói „ahogy lehet” etikájának összekapcsolása, vagyis a realitások figyelembevételére és a járható úthoz való ragaszkodás pecsételi meg ezt a szövetséget.

S e szövetségen kívül kétségtelenül létezik két másik út is: az egyik a szocialisták útja, amely a teljes önfeladás és a gyarmattá válás útja. A másik a Jobbiké, amelyik nem törődik sem az „ahogy lehet” realitásaival, sem a humanitás legalapvetőbb értékeivel és törvényeivel.

Ez a választék. Tessék választani...

Mindezeket túl a civileknek van még egy fontos küldetésük. Nevezetesen az, hogy kilépjünk a hazai keretből, és megteremtjük azt az európai civil fórumot és együttműködést, amelyik nemzetközi szinten képes egyfelől a társadalmi tudat formálására, másfelől a hatalmak befolyásolására.

Nekünk, magyarországi civileknek Kelet-Közép-Európa a terepünk.

Tudatosítanunk kell, hogy a Nyugat mindig is arra törekedett, hogy egyfelől eltüntesse e térség egyetlen hatalmas és működőképes birodalmát, az Osztrák-Magyar Monarchiát, amely gazdasági és hatalmi versenytársa volt és maradhatott volna, másfelől e törekvéssel párhuzamosan mindig is arra törekedett, hogy a térség népeit egymás ellen uszítsa, s így tegye lehetetlenné az együttműködést.

Mindebből pedig az következik, hogy a Nyugat alkonya idején végre felfedezzük örök egymásra utaltságunkat. Az egykori Monarchia népei, kiegészülve Lengyelországgal, a balti népekkel, Horvátországgal és Romániával, olyan piacot, olyan hatalmas gazdasági potenciált jelentenek, amely bizvást jó eséllyel venné fel a versenyt nemcsak a hagyományos német-francia tengellyel, de az egész világgal.

Különösen akkor – és ez mindenképpen bekövetkezik már a közeljövőben –, amikor a globális kapitalizmus, világpiac és pénzpiacok összeomlanak.

Azok a romok sok-sok mindent fognak maguk alá temetni.

De egy erőt és együttműködő Kelet- és Közép-Európát nem lesznek képesek eltörölni a Föld színéről.

Hát akkor most József Attilával végezve: „Ez a mi munkánk, és nem is kevés.”

Bayer Zsolt - magyarhirlap.hu

Ajánló